

ვაზის სარეველების მოკლე დახასიათება

შალაფა - *Sorghum halepense* (L.) Pers.

მიეკუთვნება მარცვლოვანთა ოჯახს, ფესურიანი, აბეზარი სარეველაა; ღერო - სწორმდგომი, 2 მ-მდე; ფოთოლი - ლანცეტისებური; ყვავილედის თავთავი; ნაყოფი - მარცვალი, მოგრძო კვერცხისებური, ყავისფერი, სიგრძე - 3.5 -4 მმ, სიგანე- 1.5-1.75მმ, ერთ თავთავში 500 – 800 - მდე მარცვალია.

მხოხავი ჭანგა - *Agropyrum repens* (L.) P. B.

მრავალწლიანი, ბალახოვანი, ფესურიანი, ძლიერ საშიში სარეველაა მარცვლოვანთა ოჯახიდან. ფესურა გრძელი, ვრცელდება, როგორც ჰორიზონტალურად, ისე ვერტიკალურად - 5 -15 სმ - მდე; ღეროს სიმაღლე 40-150 სმ; ფოთოლი - შიშველი, ბრტყელი, ხაზურა; ყვავილედის თავთავი; თესლი - მარცვალი, ჩალისფერი, სიგრძე - 0.5 სმ.

მარიამსხალა - *Aegopodium podagraria* L.

მრავალწლიანი, ბალახოვანი, ფესურიანი სარეველაა ქოლგოსანთა ოჯახიდან; ფესურა - ჰორიზონტალური, გრძელი; ღერო - სწორი, 1 მ-მდე სიმაღლის; ფოთლები - ყუნწიანი, მორიგეობით განლაგებული, მოგრძო-კვერცხისებური, დაკბილული; ყვავილედები - ქოლგა, 20-30 სხვივით, ყვავილი - პატარა, თეთრი, ყვავილობს მაის-ივლისში; ნაყოფი - მოგრძო, ყავისფერი, სიგრძე 3-4 მმ.

ძალყურძენა - *Solanum nigrum* L.

ერთწლიანი, ბალახოვანი, შხამიანი სარეველაა ძალყურძენასებრთა ოჯახიდან, შეიცავს ალკალოიდებს; ფესვი - ფუნჯა; ღერო - სწორი, დატოტვილი, 30-120 სმ სიმაღლის; ფოთლები მარტივი, მორიგეობით განლაგებული, ოვალურ - კვერცხისებური, კიდედაკბილული; ყვავილები - თეთრი, ვარსკვლავისებური, შეკრული ნახევარქოლგად, ყვავილობს ივლისიდან - აგვისტომდე; ნაყოფი - შავი, წვნიანი კენკრა, მრგვალი, 1 სმ დიამეტრის, მწიფდება აგვისტო - ოქტომბერში; თესლი მომრგვალო, კვერცხისებური, გვერდებიდან შეჭყლეტილი, ფუძესთან შევიწროებული, ჭიპი გვერდული, სუსტად შესამჩნევი, ზედაპირი ბადისებური, მოყვითალო-ჩალისფერი, სიგრძე 1.75-2 მმ, სიგანე 1.25-1.5 მმ.

ნიახურა - *Ranunculus repens* L.

მრავალწლიანი, ბალახოვანი, ფესურიანი, შხამიანი სარეველა მცენარეა ბაიასებრთა ოჯახიდან; ფესურა - დატოტვილი, ფესვი - ფუნჯა; ღერო - მხოხავი, სქელი, წვნიანი, შეუბუსავი ან ოდნავ შებუსული, 15-40 სმ სიმაღლის; ფესვთანური ფოთლები სამყურა, ყუნწიანი, რომბისებურ-კვერცხისებრი, დანაკვთული, ზედა ფოთლები მჯდომარე, ლანცეტისებური; ყვავილი - მოყვითალო-ოქროსფერი, დიამეტრით 2-3 სმ, ყვავილობს ივნისში; ნაყოფი - კაკლუჭა, უკუკვერცხისებრი, სიგრძე 3.5 მმ, სიგანე 2.5 მმ, თესლი ყავისფერი.

ჭინჭრის დედა - *Lamium album* L.

მრავალწლიანი, ბალახოვანი მცენარეა ტუჩოსანთა ოჯახიდან; აქვს ჰორიზონტალური ფესურა; 60 სმ-მდე სიმაღლის სწორმდგომი, ოთხწახნაგოვანი ღერო; ფოთლები - მოპირდაპირედ განლაგებული, კვერცხისებრი ან გულისებრი, დაკბილული, ყუნწიანი; ყვავილები - ორტუჩა, თეთრი ან მოყვითალო, შეკრებილია რგოლებად ზედა ფოთლების ილიაში, ყვავილობს აპრილიდან აგვისტომდე; ნაყოფი იშლება 4 მუქ ნაცრისფერ კაკლუჭად, მწიფდება ივნის-სექტემბერში.

ტყისურა ერთწლიანი- *Mercurialis annua L.*

მრავალწლიანი, შხამიანი, ბალახოვანი მცენარეა რძიანასებრთა ოჯახიდან; ფესურა - მხოხავი; ღერო - მარტივი, ცილინდრული, შეფოთლილი მხოლოდ ზემოთ; ფოთლები - მოგრძო კვერცხისებრი ან ელიფსურ ლანცეტისებრი, წაწვეტებული, დაკბილული, მოპირდაპირედ განლაგებული; ყვავილი - პატარა, მოთეთრო, ყვავილობს აპრილ-მაისში; ნაყოფი - ორთესლიანი სფერული კოლოფი, რომელიც დაფარულია ბუსუსებით.

შავთარა - *Fumaria officinalis L.*

ერთწლიანი ბალახოვანი მცენარეა, გავრცელებულია ყველგან, ღეროს სიმაღლე 20-30 სმ, სწორმდგომი, დატოტვილი; ფოთლები - ორმაგფრთისებრდანაკვთული, მორიგეობით განლაგებული; ყვავილი - მოვარდისფრო-იასამნისფერი, სიგრძე - 7 –9 მმ, ყვავილობს - ივნისიდან ოქტომბრამდე; ნაყოფი - კაკლუჭა ზემოთ შექყლეტილი, ნაოჭიანი, მონაცრისფრო - ყავისფერი, სიგრძე 2 – 2.5 მმ, სიგანე 2.5 მმ. თესლი ოვალური, მოწითალო - ყავისფერი, ერთ მცენარეზე ვითარდება 1500 თესლი.

დედოფლისთითა - *Veronica officinalis* L.

მრავალწლიანი, ბალახოვანი მცენარეა შავწამალასებრთა ოჯახიდან; ფესურა - წვრილი, მხოხავი, დატოტვილი; ღერო - მხოხავი, შებუსული, დატოტვილი, სიგრძით 10-30 სმ; ფოთლები - მოპირდაპირედ განლაგებული, მოკლექუნწიანი, ელიფსური ან ფართოკვერცხისებრი; ყვავილი - ლურჯი ფერიდან იასამნისფრამდე, საყვავილე ყუნწები სწორმდგომი, ყვავილობს გაზაფხულის მეორე ნახევარსა და ზაფხულის დასაწყისში; ნაყოფი - ორბუდიანი მრავალთესლიანი კოლოფი, უკუკვერცხისებრი, სიგრძე 4-5 მმ, თესლი ბრტყელი, სიგრძე 1 მმ, ნაყოფს იძლევა ივლის-ოქტომბერში.

თეთრი ნამიკრეფია - *Agrostis alba* L.

მრავალწლიანი, ფესურიანი, საშემოდგომო სარეველა მცენარეა მარცვლოვანთა ოჯახიდან; ფესვი - ფუნჯა, ძლიერი; ღერო - წვრილი, გლუვი, 60-100 სმ სიმაღლის; ფოთოლი - რბილი, ოდნავ შებუსული, ბრტყელი, სიგრძე 5-6 მმ; ყვავილედო - საგველა; თესლი - პატარა, ლანცეტისებური, პრიალა, თეთრი, სიგრძე 1-2 მმ, სიგანე 0.3-0.4 მმ.

მწყერფეხა - *Digitaria ischaemum* L.

ერთწლიანი, მარცვლოვანი, ბალახოვანი სარეველაა; ღერო - სწორმდგომი 10-50 სმ-მდე; ფოთლები - ლანცეტა, მწვანე ან მომწვანო - იასამნისფერი; ყვავილედის თავთავი, სიგრძე - 2.2-2.5 მმ, ყვავილობს ივლისში; მარცვალი - ელიფსური, მოყვითალო - ყავისფერი, სიგრძე 1-2.8 მმ, მწიფდება აგვისტო - სექტემბერში.

გაზაფხულის თავყვითელა - *Senecio vernalis* W. et K.

საგაზაფხულო, ერთწლიანი, ბალახოვანი სარეველაა რთულყვავილოვანთა ოჯახიდან. ფესვი - მთავარღერძა; ღერო - მარტივი, ზედა ნაწილში დატოტვილი, შებუსუსული 10-60 სმ სიმაღლის; ფოთლები - ყუნწიანი, მოგრძო, ფრთისებრდანაკვეთული; ყვავილედის კალათა, ყვავილი ყვითელი ფერის, ყვავილობს მარტიდან ივნისამდე; თესლურა - ცილინდრული 2-3 მმ სიგრძის, ერთ მცენარეზე ვითარდება 40 000 თესლი.